

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE VEST
1.2. Facultatea	LITERE, ISTORIE ȘI TEOLOGIE
1.3. Departamentul	STUDII ROMÂNEȘTI
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.5. Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6. Programul de studii / calificarea*	TEOLOGIE PASTORALĂ / conform COR: profesor în învățământul primar – 233101; profesor în învățământul gimnazial (232201). Arhiepiscop – cod COR : 246001, arhiereu vicar – 246002, arhondar – 246003, cantor – 246004, capelan – 246005, cardinal -246006, chevrasames - 246007, cântăreț bisericesc – 246008, consilier culte – 246009, conducator arhiepiscopal – 246010, diacon – 246011, episcop – 246012, exarh – 246013, haham – 246014, harmonist – 246015, hatip – 246016, imam – 246017, inspector culte – 246018, majghian – 246019, melamed – 246020, mitropolit – 246021, muezin – 246022, muftiu – 246023, organist – 246024, pastor - 246025, patriarh – 246026, preot – 246027, președinte culte – 246028, protopop – 246029, provicar – 246030, rabin – 246031, secretar culte – 246032, stareț -stareță – 246033, treibar – 246034, vestitor – 246035, vicar – 246036. Noi ocupații propuse pentru a fi incluse în C.O.R.: Cleric/sacerdot/deservent de cult, educator religios, referent în cadrul structurilor misionare ale cultului (mass-media, edituri și publicații, centre pastorale, sociale, misionare și ecumenice – cu studii complementare de rigoare), călugăr – călugăriță, rasofoar-rasofoară, schimonah-schimonahie, egumen-egumenă, ieromonah, singhel, protosinghel, arhimandrit, ierodiacon, ieroschimonah, ieroschidiacon, sachelar, iconom, iconom-stavrofor și arhidiacon.

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Istoria și spiritualitatea Bizanțului						
2.2. Titularul activităților de curs	Conf. dr. Remus Mihai Feraru						
2.3. Titularul activităților de seminar	Asist. dr. Adrian Covan						
2.4. Anul de studii	II	2.5. Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.2 curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	28	din care: 3.5 curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp*					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					7
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate/pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					8
Examinări					2

Tutorat	
Examinări	
Alte activități ...	
3.7. Total ore studiu individual	22
3.8. Total ore pe semestru	50
3.9. Număr de credite	2

4. Precondiții (acolo unde e cazul)

4.1. de curriculum	- Nu este cazul
4.2. de competențe	• Noțiuni elementare de limba greacă și limba latină. • interpretarea critică a izvoarelor istorice.

5. Condiții (acolo unde e cazul)

5.1. de desfășurarea a cursului	• Sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector. • Studenții nu se vor prezenta la prelegeri, seminarii/laboratoare cu telefoanele mobile deschise. De asemenea, nu vor fi tolerate convorbirile telefonice în timpul cursului, nici părăsirea de către studenți a sălii de curs în vederea preluării apelurilor telefonice personale; • Nu va fi tolerată întârzierea studenților la curs și seminar/laborator.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• sală dotată cu tablă, laptop și videoproiector; • Termenul predării lucrării de seminar este stabilit de titular de comun acord cu studenții. Nu se vor accepta cererile de amânare a seminarului decât pe motive întemeiate.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• C1 – cunoașterea evenimentelor majore ale istoriei Bizanțului și a terminologiei specifice istoriei bizantine. • C2 – însușirea metodelor de cercetare specifice istoriei bisericești și interpretarea critică a izvoarelor istorice.
Competențe transversale	• CT.1 – Gestionarea optimă a sarcinilor profesionale și deprinderea executării lor la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctrinare, religios-morale și canonice; • CT.2 – dezvoltarea abilităților de colaborare și lucru în echipe de cercetare multidisciplinare (intra și extra teologic), respectând principiile de credință religioasă.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Dezvoltarea unui set de competențe necesare specialistului în teologie, care să-i permită acestuia să analizeze și să interpreteze datele istorice, privind istoria și civilizația Bizanțului.
7.2. Obiectivele specifice	➤ Obiective de cunoaștere (O.c.) • O.c.1.1. – să cunoască evenimentele majore ale istoriei Bizanțului având în vedere cauzele, desfășurarea și

	consecințele acestora ; • O.c.1.2. – să cunoască relațiile dintre Biserică și stat de-a lungul istoriei Bizanțului și implicațiile lor pe plan politic, ideologic, social și religios; • O.c.2.1. – să descrie realitățile istorice pe baza interpretării critice a izvoarelor; ➤ Obiective de abilitare (O.ab.) • O.ab.1.1. – să investigheze implicarea Bisericii în viața politică și socială a Bizanțului ; • O.ab.2.1. – să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor istorice, utilizând metodele specifice cercetării istorice; ➤ Obiective atitudinale (O.at.) • O.at.1.1. – să demonstreze perpetuarea elementelor de organizare politică și bisericească, cultură și spiritualitate bizantină în Europa centrală și de est. • O.at.1.2. – să demonstreze rolul pe care l-a avut Biserica în perpetuarea și transmiterea „moștenirii bizantine” în Europa răsăriteană.

8. Conținuturi

8.1. Curs	Metode de predare	Observații
1. Introducere în studiul istoriei și spiritualității Bizanțului (O.c.1.1.), (2 ore) 1.1. Terminologie; 1.2. Dimensiunea geografică a Imperiului Bizantin; 1.3. Componentele civilizației bizantine; 1.4. Periodizarea istoriei Bizanțului.	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Muntean, Vasile, V., (1999) <i>Bizantinologie</i>, vol. I Timișoara: Ed. Învierea, pp. 31-33 ; 46-47 ; 49-55. 2. Morrisson, Cécile (coord.) (2004), <i>Le Monde Byzantin</i>, vol. I: <i>L'Empire romain d'Orient (330-641)</i>, Presses Universitaires de France, Paris, pp. 193-196; 212-214. 3. Băbuș, Emanoil (2003), <i>Bizanțul, istorie și spiritualitate</i>, București: Ed. Sofia, pp. 11-13.
2. Constantin cel Mare – ctitorul Imperiului creștin (O.c.1.1.; O.c.1.2.), (2 ore). 2.1. Împăratul Constantin cel Mare și Biserica; 2.2. Teologia creștină a puterii imperiale; 2.3. Începutul organizării administrative a Bisericii; 2.4. Întemeierea Constantinopolului.	- expunerea - prelegerea - problematizarea	1. Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 1. - Referințe: 1. Feraru Remus Mihai, <i>Biserică și stat în timpul lui Constantin cel Mare</i>, în „Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis, XV / (2013), 2014, pp. 11-50.
3. Politica religioasă a împăraților romani de la Constantin al II-lea până la Valens (337-378). (O.c.1.1.; O.c.1.2.), (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Feraru Remus Mihai, (2016), <i>Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)</i>, Timișoara-Sibiu: Ed. Universității de Vest / Astra-Museum, pp. 134-140.
4. Imperiul bizantin de la Teodosie cel Mare până la Teodosie al II-lea (379-450) (O.c.1.1.; O.c.1.2.), (2 ore)	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Gabor Adrian (2004), <i>Biserică și Stat în timpul lui Teodosie cel Mare</i>, Ed. Bizantină, București.

4.1. Biserică și stat de la Teodosie cel Mare până la Teodosie al II-lea (379-450); 4.2. Înființarea Universității din Constantinopol (425); 4.3. Codex Theodosianus.		2. Brezeanu, Stelian, (2004) <i>O istorie a Bizanțului</i> , București: Ed. Meronia, pp. 59-60. 3. Băbuș, Emanoil (2003), <i>Bizanțul, istorie și spiritualitate</i> , București: Ed. Sofia, pp. 88-91.
5. Imperiul bizantin de la Marcian până la Anastasie I (450-518). (O.c.1.1.; O.c.1.2.), (2 ore) 5.1. Receptarea în Orient a deciziilor sinodului de la Calcedon (451); 5.2. Decretul Henotikon (482) și „schisma acachiană”. 5.3. Politica religioasă a împăratului Anastasius I (492-518).	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminarul nr. 3. - Referințe: 1. Băbuș, Emanoil (2003), <i>Bizanțul, istorie și spiritualitate</i> , București: Ed. Sofia, pp. 102-118.
6. Domnia lui Iustinian I (527-565) – apogeul Imperiului romano-bizantin (O.c.1.1.; O.c.1.2.), (2 ore). 6.1. Opera legislativă a împăratului Iustinian I (<i>Corpus Juris Civilis</i>) 6.2. Politica religioasă a împăratului Iustinian I.	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Cursul este corelat, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite, cu seminariile nr. 5 și 6. - Referințe: 1. Vasiliev, A. A. (2010), <i>Istoria Imperiului Bizantin</i> , Iași: Polirom, pp. 191-195. 2. Brezeanu, Stelian, (2004) <i>O istorie a Bizanțului</i> , București: Ed. Meronia, pp. 73-75. 3. Feraru, Remus Mihai, (2016), <i>Biserică și stat în Bizanț: de la Heraclie până la Anastasie al II-lea (610-715)</i> , Timișoara / Sibiu: Ed. Eurostampa-Astra Museum, pp. 54-59.
7. Imperiul bizantin în timpul dinastiei Heraclizilor (O.c.1.1.; O.c.1.2.), (610-717) (2 ore) 7.1. Opera reformatoare a împăraților Heraclizi; 7.2. Politica religioasă a împăraților Heraclie (610-641) și Constans al II-lea (641-668);	- expunerea - prelegerea - problematizarea	- Referințe: 1. Feraru, Remus Mihai, (2016), <i>Biserică și stat în Bizanț: de la Heraclie până la Anastasie al II-lea (610-715)</i> , Timișoara / Sibiu: Ed. Eurostampa-Astra Museum, pp. 145-242.
Bibliografie Izvoare • ANA COMNENA, <i>Alexiada</i>, vol. I-II, traducere de Marina Marinescu și note de Nicolae-Șerban Tanașoca, Ed. Minerva, București, 1977. • EUSEBIU de CEZAREEA, <i>Viața lui Constantin cel Mare</i>, în colecția PSB, vol. XIV, traducere și note de Radu Alexandrescu, studiu introductiv de Prof. Dr. Emilian Popescu, Ed. IBMBOR, București, 1991. • LACTANTIUS, <i>De mortibus persecutorum (Despre morțile persecutorilor)</i>, traducere, studiu introductiv, note și comentarii de Claudiu T. Arieșan, Ed. Amarcord, Timișoara, 2000. • PROCOPIUS de CEZAREEA, <i>Războiul cu goții</i>, colecția Scriptores Byzantini, vol. III, traducere și introducere de H. Mihăescu, Ed. Academiei, București, 1963. • Sfântul Teofan Mărturisitorul, <i>Cronografia</i>, traducere din limba greacă, studiu introductiv și note de Mihai Țipău, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2012. Manuale • BĂBUȘ, Pr. Dr. Emanoil, <i>Bizanțul, istorie și spiritualitate</i>, Ed. Sofia, București, 2003. • BREZEANU, Stelian, <i>O istorie a Bizanțului</i>, Ed. Meronia, București, 2004.		

- MUNTEAN, Vasile, V., *Bizantinologie*, vol. I-II, Ed. Învierea, Timișoara, 1999-2000.

Lucrări generale și speciale

- BĂBUȘ, Pr. Dr. Emanoil, *Bizanțul între Occidentul creștin și Orientul Islamic (secolele VII-XV)*, Ed. Sofia, București, 2006.
- BECK, Hans-Georg, *Istoria Bisericii Ortodoxe din Imperiul Bizantin*, traducere din limba germană și studiu introductiv de Vasile Adrian Carabă, Ed. Nemira, București, 2012.
- CHIFĂR, Nicolae, BOICU, Dragoș (ed.), *Imperium et sacerdotium. Dinamica raporturilor Biserică-Stat în Imperiul Romano-Bizantin (306-867)*, prefață de Pr. Prof. Dr. Nicolae Chifăr, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2015.
- DELVOYE Charles (1976), *Arta bizantină*, vol. I-II, trad. de Florica-Eugenia Condurachi, București: Meridiane.
- FERARU, Remus Mihai, (2016), *Biserică și stat în Bizanț: de la Heraclie până la Anastasie al II-lea (610-715)*, Timișoara / Sibiu: Ed. Eurostampa-Astra Museum.
- Idem, *Biserică și stat în timpul lui Constantin cel Mare*, în „Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis, XV / (2013), 2014, pp. 11-50.
- Idem, (2016), *Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)*, Timișoara-Sibiu: Ed. Universității de Vest / Astra-Museum.
- GABOR, Pr. Dr. Adrian, *Biserica și Statul în primele patru secole*, Ed. Sophia, București, 2003.
- Idem, *Biserică și Stat în timpul lui Teodosie cel Mare*, Ed. Bizantină, București, 2004.
- MEYENDORFF, Jean, *Unité de l'Empire et divisions des Chrétiens*, traduction de l'anglais par Françoise Lhoest, Les Éditions du Cerf, Paris, 1993.
- MORRISON, Cécile (coord.), *Le Monde Byzantin*, vol. I: *L'Empire romain d'Orient (330-641)*, Presses Universitaires de France, Paris, 2004.
- OSTROGORSKI, Georgije, *Histoire de l'État byzantin*, Payot, Paris, 2007.
- TENACE, Michelina, *Creștinismul Bizantin. Istorie, teologie, tradiții monastice*, Ed. Cartier, București, 2005.
- VASILIEV, A. A., *Istoria Imperiului Bizantin*, traducere și note de Ionuț-Alexandru Tudorie, Vasile-Adrian Carabă, Sebastian-Laurențiu Nazăru, studiu introductiv de Ionuț-Alexandru Tudorie, Editura Polirom, Iași, 2010.

8.2. Seminar/laborator	Metode de predare	Observații
1. Structura Bisericii în secolele IV-VI. (O.ab.1.1., O.at.1.1.), (4 ore) 1.1. Statutul și atribuțiile clericilor. (2 ore) 1.2. Organizarea administrativă a Bisericii. (2 ore)	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 2. - Referințe: 1. Morrison, Cécile (coord.), (2004), <i>Le Monde Byzantin</i> , vol. I: <i>L'Empire romain d'Orient (330-641)</i> , Presses Universitaires de France, Paris, pp. 111-141. 2. Feraru Remus Mihai, <i>Biserică și stat în timpul lui Constantin cel Mare</i> , în „Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis, XV / (2013), 2014, pp. 11-50. (pus la dispoziție de titularul de curs)
2. Cultura în epoca împăratului Iustinian I: literatura și învățământul (O.ab.1.1., O.at.1.1.), (2 ore).	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 6. - Referințe: 1. VASILIEV, A. A., (2010), <i>Istoria Imperiului Bizantin</i> , traducere și note de Ionuț-Alexandru Tudorie, Vasile-Adrian Carabă, Sebastian-Laurențiu Nazăru, studiu introductiv de Ionuț-Alexandru Tudorie, Iași: Polirom, pp. 204-214

		(accesibilă la BCUT)
3. Artă bizantină în secolele IV-VI (O.ab.1.1., O.at.1.1.), (2 ore).	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Referințe: 1. Brezeanu, Stelian, (2004) <i>O istorie a Bizanțului</i> , București: Ed. Meronia, pp. 75-77. 2. Delvoye Charles (1976), <i>Artă bizantină</i> , vol. I București: Meridiane. (accesibile la BCUT)
4. Biserică și stat de la Heraclie (610-641) până la Constans al II-lea (641-668). (O.c.1.2.; O.ab.1.1.) (2 ore) 4.1. Împăratul Heraclie și Biserica imperială. (1 oră) 4.2. Criza autorității imperiale: Constans al II-lea versus Maxim Mărturisitorul. (1 oră)	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 7. 1. Feraru, Remus Mihai, (2016), <i>Biserică și stat în Bizanț: de la Heraclie până la Anastasie al II-lea (610-715)</i> , Timișoara / Sibiu: Ed. Eurostampa-Astra Museum, pp. 131-142.
5. Biserică și stat de la Constantin al IV-lea (668-685) până la Iustinian al II-lea (685-695; 705-711). (O.c.1.2.; O.ab.1.1.) (4 ore) 5.1. Politica religioasă a împăraților Constantin al IV-lea (668-685) și Iustinian al II-lea (685-695; 705-711). (2 ore) 5.2. Opera canonică a sinodului Quinisext și receptarea sa de Biserica Romei (2 ore)	- conversația - studiul de caz - problematizarea - comentariul de text - referate pe o temă specifică.	- Pentru derularea seminarului este necesar ca studenții să studieze referințele aferente cursului nr. 7. - Referințe: 1. Feraru, Remus Mihai, (2016), <i>Biserică și stat în Bizanț: de la Heraclie până la Anastasie al II-lea (610-715)</i> , Timișoara / Sibiu: Ed. Eurostampa-Astra Museum, pp. 243-299. (accesibilă la BCUT)
Bibliografie Izvoare • ANA COMNENA, <i>Alexiada</i>, vol. I-II, traducere de Marina Marinescu și note de Nicolae-Șerban Tanașoca, Ed. Minerva, București, 1977. • EUSEBIU de CEZAREEA, <i>Viața lui Constantin cel Mare</i>, în colecția PSB, vol. XIV, traducere și note de Radu Alexandrescu, studiu introductiv de Prof. Dr. Emilian Popescu, Ed. IBMBOR, București, 1991. • LACTANTIUS, <i>De mortibus persecutorum (Despre morțile persecutorilor)</i>, traducere, studiu introductiv, note și comentarii de Claudiu T. Arieșan, Ed. Amarcord, Timișoara, 2000. • PROCOPIUS de CEZAREEA, <i>Războiul cu goții</i>, colecția Scriptorum Byzantini, vol. III, traducere și introducere de H. Mihăescu, Ed. Academiei, București, 1963. • Sfântul Teofan Mărturisitorul, <i>Cronografia</i>, traducere din limba greacă, studiu introductiv și note de Mihai Țipău, Ed. Basilica a Patriarhiei Române, București, 2012. Manuale • BĂBUȘ, Pr. Dr. Emanoil, <i>Bizanțul, istorie și spiritualitate</i>, Ed. Sofia, București, 2003. • BREZEANU, Stelian, <i>O istorie a Bizanțului</i>, Ed. Meronia, București, 2004. • MUNTEAN, Vasile, V., <i>Bizantinologie</i>, vol. I-II, Ed. Învierea, Timișoara, 1999-2000. Lucrări generale și speciale • BĂBUȘ, Pr. Dr. Emanoil, <i>Bizanțul între Occidentul creștin și Orientul Islamic (secolele VII-XV)</i>, Ed. Sofia, București, 2006. • BECK, Hans-Georg, <i>Istoria Bisericii Ortodoxe din Imperiul Bizantin</i>, traducere din limba germană și studiu introductiv de Vasile Adrian Carabă, Ed. Nemira, București, 2012.		

- CHEYNET, Jean-Claude (coord.), *Le Monde Byzantin*, vol. II: *L'Empire byzantin (641-1204)*, Presses Universitaires de France, Paris, 2007.
- CHIFĂR, Nicolae (2010), *Iconologie și iconoclastm. Studii privind disputa iconoclastă în secolele VIII-IX*, Sibiu: Ed. Andreiana.
- CHIFĂR, Nicolae, BOICU, Dragoș (ed.), *Imperium et sacerdotium. Dinamica raporturilor Biserică-Stat în Imperiul Romano-Bizantin (306-867)*, prefață de Pr. Prof. Dr. Nicolae Chifăr, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2015.
- DELVOYE Charles (1976), *Arta bizantină*, vol. I-II, trad. de Florica-Eugenia Condurachi, București: Meridiane.
- FERARU, Remus Mihai, (2016), *Biserică și stat în Bizanț: de la Heraclie până la Anastasie al II-lea (610-715)*, Timișoara / Sibiu: Ed. Eurostampa-Astra Museum.
- Idem, *Biserică și stat în timpul lui Constantin cel Mare*, în „Bibliotheca Historica et Archaeologica Universitatis Timisiensis, XV / (2013), 2014, pp. 11-50.
- Idem, (2016), *Istoria creștinismului de la origini până la Marea Schismă (1054)*, Timișoara-Sibiu: Ed. Universității de Vest / Astra-Museum.
- GABOR, Pr. Dr. Adrian, *Biserica și Statul în primele patru secole*, Ed. Sophia, București, 2003.
- Idem, *Biserică și Stat în timpul lui Teodosie cel Mare*, Ed. Bizantină, București, 2004.
- GAGU, Pr. Dr. Cristian, *Teologie și umanism în epoca Paleologilor*, Ed. Episcopiei Dunării de Jos, Galați, 2007.
- MARROU, Henri-Irénée, *Biserica în antichitatea târzie 303-604*, Ed. Universitas, București, 1999.
- MEYENDORFF, Jean, *Unité de l'Empire et divisions des Chrétiens*, traduction de l'anglais par Françoise Lhoest, Les Éditions du Cerf, Paris, 1993.
- MORRISSON, Cécile (coord.), *Le Monde Byzantin*, vol. I: *L'Empire romain d'Orient (330-641)*, Presses Universitaires de France, Paris, 2004.
- OSTROGORSKI, Georgije, *Histoire de l'État byzantin*, Payot, Paris, 2007.
- TENACE, Michelina, *Creștinismul Bizantin. Istorie, teologie, tradiții monastice*, Ed. Cartier, București, 2005.
- VASILIEV, A. A., *Istoria Imperiului Bizantin*, traducere și note de Ionuț-Alexandru Tudorie, Vasile-Adrian Carabă, Sebastian-Laurențiu Nazăru, studiu introductiv de Ionuț-Alexandru Tudorie, Editura Polirom, Iași, 2010.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținuturile unităților de învățare au fost elaborate în urma consultării specialiștilor pe disciplină din facultățile de profil, pe baza programei analitice aprobate la nivelul Patriarhiei Române. În egală măsură, au fost luate în calcul așteptările principalilor angajatori ai absolvenților acestei specializări: structurile eclesiale, structurile de asistență socială, structurile din domeniul educațional.

10. Evaluare*

Tip de activitate	10.1. Criterii de evaluare	10.2. Metode de evaluare	10.3. Pondere din nota finală
10.4. Curs	- să prezinte sistematic și coerent evenimentele majore ale istoriei Bizanțului.	Examen scris	80 %
	- să cunoască relațiile dintre Biserică și stat de-a lungul istoriei Bizanțului și		

	implicațiile lor pe plan politic, ideologic, social și religios;		
10.5. Seminar/laborator	- să investigheze implicarea Bisericii în viața politică și socială a Bizanțului	Prezentarea unui portofoliu care va conține lucrarea de seminar.	10 %
	- să realizeze o critică externă și internă a izvoarelor istorice, utilizând metodele specifice cercetării istorice;		
	Abordarea activ-participativă a orelor de seminar	Monitorizare directă: Prezența și activitatea fiecărui student va fi monitorizată de titularul de curs/seminar. Pentru prezența minimă prevăzută de regulament și activitate adecvată se va acorda 1 punct.	10 %
10.6. Standard minim de performanță: includerea tuturor componentelor cu referire la lucrarea de licență			
Să cunoască evenimentele principale ale istoriei Bizanțului pentru perioada studiată. Nu există condiții speciale pentru prezentarea la sesiunea de restanță sau la mărirea de notă.			

Data completării
16.09.2016

Semnătura titularului de curs

Feraru R.

Semnătura titularului de seminar

pr. A. G. G.

Semnătura directorului de departament

[Signature]